

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	3
WSTĘP	7
I. RELIGIA A NAUKA	9
1. Teologia, filozofia i nauka	11
a. Trzy poziomy ludzkiej wiedzy	11
b. Wiedza i prawda	18
c. Dwie księgi	20
d. „Wiara i rozum” a „wiara i nauka”	23
2. Naturalizm	28
a. Naturalizm przez ekspansję	28
b. Naturalizm przez odrzucenie	29
3. Historyczne zależności między religią, filozofią i nauką	32
a. Historiozofia Augusta Comte’a	32
b. Nauka, filozofia i religia poprzez wieki	34
1. <i>Ludzie pierwotni</i>	35
2. <i>Pogański antyk</i>	35
3. <i>Wczesne chrześcijaństwo</i>	36
4. <i>Średniowiecze</i>	37
5. <i>Wczesna nowożytność</i>	39
6. <i>Oświecenie</i>	41
7. <i>Pozytywizm</i>	43
8. <i>Postmodernizm</i>	44
4. Granice wyjaśnień naturalnych	46
a. Granice nauki w odniesieniu do przestrzeni	47
<i>Granice nauki w mikroskali</i>	49
<i>Granice nauki w makroskali</i>	52
<i>Filozofia makroskali</i>	58
<i>Granice przestrzenne nauki – podsumowanie</i>	62

b. Granice nauki w odniesieniu do czasu	63
c. Granice nauki i makroewolucja biologiczna	68
5. Galileusz i Darwin	73
a. Podsumowanie sprawy Galileusza	73
b. Galileusz a Biblia	79
6. Rozwiązanie pozornego konfliktu między nauką a Biblią	86
a. „Jak?” vs. „Skąd?”	86
b. Biblia i pochodzenie formacji geologicznych	92
c. Postęp i granice nauki	96
Podsumowanie pierwszego rozdziału	102
 II. EWOLUCJA A WIEDZA NATURALNA	103
1. Wstępne definicje	103
a. Gatunek	103
b. Ewolucja	109
c. Biologiczna makroewolucja	113
2. Paradoksy darwinizmu	116
a. Paradoksy starożytnych	116
b. Gatunki istnieją i nie istnieją	118
c. Dobór naturalny jednocześnie tworzy i niszczy gatunki	121
d. Paradoks koniecznie rosnącej rozbieżności między odkryciem a teorią	123
e. Paradoks nieokreśloności gatunku	125
f. Paradoks przypadkowej zmienności i naturalnej selekcji	130
3. Ewolucja a metafizyka	135
a. Zmiana przypadłościowa nie prowadzi do zmiany substancjalnej	137
b. Odpowiedź na obiekcje co do paradoksów darwinizmu	144
c. Problem dostatecznej przyczyny	145
d. Problem redukcji przyczyn	149
e. Transformizm gatunkowy a makroewolucja biologiczna	154
4. Ewolucja a nauka	156
a. Zapis kopalny	158
b. Homologia	165
c. Klasyczne wyjaśnienie homologii	167
d. Przetrwanie najlepiej dostosowanych jako tautologia	169
e. Epigenetyka	171
5. Inteligentny projekt a neodarwinizm	173

a. „Cuda probabilistyczne”	176
b. Filtr eksplanacyjny Dembskiego i wyspecyfikowana złożoność ..	180
c. Wszechświatowa granica prawdopodobieństwa	187
d. Dokąd prowadzi filtr eksplanacyjny?	188
e. Działacz, prawo i przypadek	190
f. Nieredukowalna złożoność	192
g. Kroki ewolucyjne	195
h. Czy darwinizm jest bardziej naukowy niż teoria inteligentnego projektu?	199
i. Granice metodologicznego naturalizmu	205
j. Czy teoria inteligentnego projektu łamie metodologiczny naturalizm?	208
k. Metodologiczny a ontologiczny naturalizm	213
Podsumowanie drugiego rozdziału	214
 III. EWOLUCJA A CHRZEŚCJAŃSTWO	216
1. Przestrzeń współczesnej debaty	216
a. Historia myśli zachodniej – od pogaństwa do neopogaństwa	216
b. Cztery koncepcje powstania gatunków	222
c. Nieadekwatność określenia „kreacjonizm”	229
d. Problemy interpretacyjne teistycznego ewolucjonizmu	230
e. Zawartość stworzenia w stworzeniu	232
f. Kto z kim debatuje w tej debacie?	239
2. Chrześcijaństwo a stworzenie	242
a. Dwie chrześcijańskie interpretacje Księgi Rodzaju	242
b. Trzy etapy stworzenia	245
c. Natura aktu stwórczego	248
3. Chrześcijaństwo a teistyczny ewolucjonizm	259
a. Ewolucja teistyczna a pojęcie stworzenia	259
b. Augustyn a koncepcja ewolucji teistycznej	260
c. Czy przypadek może brać udział w stworzeniu?	264
d. Ewolucja teistyczna a historyczny realizm	267
e. Ewolucja teistyczna a chrześcijaństwo – podsumowanie	269
4. Chrześcijaństwo a inteligentny projekt	270
a. Wnioskowanie o projekcie a argument z projektu	270
b. Inteligentny projekt a „bóg zapchajdziura”	274
c. Inteligentny projekt a filozofia przyrody	278
d. Na czym polega problem filozofii przyrody?	282

5. Katolicyzm a ewolucja	286
a. Czy Kościół potępił Darwina?	286
b. Wiara i nauka we współczesnych debatach kościelnych	293
c. W stronę nowej syntezy wiary i nauki	297
d. Odnowa katolickiej teologii stworzenia	302
e. Korzyści z odnowy	306
6. Chrześcijaństwo a kultura	309
a. Richarda Niebuhra <i>Chrystus a kultura</i>	309
b. Czy chrześcijaństwo może być kontrkulturowe?	315
Podsumowanie trzeciego rozdziału	320
PODSUMOWANIE I WNIOSEK	322
BIBLIOGRAFIA	324
INDEKS OSÓB	340